

Leányvári Újság

Leinwahrer Zeitung

XII. évf. 1. szám • 2018. február

„Szabad a sajtó! ... Ha tudnám, hogy a hazának nem lesz rám szüksége, szívembe mártanám kardomat, s úgy írnám le haldokolva, piros véremmel e szavakat, hogy itt álljanak a piros betűk, mint a szabadság hajnalsugarai. Ma született a magyar szabadság, mert ma esett le a sajtórul a bilincs ... Vagy van olyan együgyű, ki azt képzelje, hogy szabad sajtó nélkül lehet bármely nemzetnek szabadsága?”

„Üdvez légy születésed napján, magyar szabadság! Először is én üdvezellek, ki imádkoztam és küzdöttem értetted, üdvezellek oly magas örömmel, a milyen mély volt fájdalmam, midőn nélkülöztünk tégedet!”

Pest, március 15-én 1848.”

(Részlet Petőfi Sándor naplójából)

Néhány évvel korábban Petőfi Sándor versben örökítette meg látomását a szabadságharcról. Hitt abban, hogy nemzete harcba száll majd szabadságáért. Úgy képzelte, a világ minden népe egy zászló alatt küzd majd a zsarnokság ellen. Arról álmodott, hogy a nép haragja elsodorja a királyokat, létrehozza a köztársaságot, melyben minden ember egyenlő lesz. Petőfi a harcolni kész magyarok nevében fenyegette a zsarnokokat A nép nevében című versében:

Még kér a nép, most adjatok neki!
Vagy nem tudjátok, mily szörnyű a nép,
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György hírét?
Izzó vastrónon őt elégetétek,
De szellemét a tűz nem égeté meg,
Mert az maga tűz; úgy vigyázzatok:

Ismét pusztíthat e láng rajtatok!

Dicső ünnepe volt ez a nap az ifjú szabadságnak. Arany János szavait idézve: „A mi forradalmunk Pesten, március 15-én nem vérontás volt, hanem egy szép ünnep, a szabadság ünnepe: ezerek meg ezerek csoportoztak össze Isten ege alá, ezerek meg ezerek emelték égre kezeiket, s egy szívvel, szájjal mondták Petőfi Sándor után az eskü szavait.”

Bár a forradalmat követő szabadságharc végül elbukott, a forradalom napja mégis ünnep számunkra. Őrizzük és tiszteljük azok emlékét, akik mind egyet akartak: a márciusi ifjakét és a honvédekét, akiknek életüknél is fontosabb volt a haza szabadsága!

Kiss Lászlóné, mindenki Márti óvó nénije lett Leányvár új díszpolgára

Avagy egy rendhagyó év végi, ünnepi vacsora margójára

2017. december 15-én falunk önkormányzata hagyományaihoz híven, ünnepélyes év végi vacsorával zárta az esztendő.

Az évzáró ünnepi vacsorán jelen voltak a Piliscsév-Leányvár Közös Polgármesteri Hivatal polgármesterei, a két hivatal jegyzőasszonya, a helyi képviselő-testület, a leányvári polgármesteri hivatal alkalmazottai, a helyi német önkormányzat tagjai, az általános iskola igazgatója és helyettese, az óvoda vezetője és helyettese, a helyi művelődési ház vezetője, helyi körzeti orvos és védőnő, az év folyamán a falu fejlődését célzó munkálatokat elvégző vállalkozók, jómagam mint a helyi újság szerkesztője, valamint olyan meghívott vendégek, akik ezen az ünnepi évzáró rendezvényen egy nem mindennapi esemény „meglepetés” résztvevői lehettek.

Mi is volt ez a nem mindennapi esemény, meglepetés?

Hanzelik Gábor polgármester köszöntötte a jelenlévőket, majd a még üres székekre mutatva jelezte, hogy várunk még vendégeket, akiket rendhagyó módon, egy különleges ünnepség okán hívott meg erre az év végi vacsorára. Ekkor nyílt az ajtó, és beléptek rajta az óvoda egykori és jelenlegi dolgozói, egy-egy szál virággal a kezükben. A meglepetésvendégekhez tartozott még Márti néni férje, lánya és fia a párjával, valamint a három unokával. Az óvoda dolgozói, az egykori és jelenlegi munkatársak felsorakoztak egymás mellett, polgármester úr pedig a helyi óvoda vezetőjéhez, Kiss Lászlónéhoz, „Márti óvó nénihez” fordulva folytatta köszöntőjét, aki 42 évi óvónői munkaviszony után kérte nyugdíjazását 2017 decemberében.

Megható pillanatok következtek, Márti néni mit sem sejtett arról, hogy ezen az összejövetelel ilyen meglepetéssel megajándékozva ismerik el több mint négy tizednyi óvónői pályafutását, melyből 34 évet a leányvári óvodában töltött, ebből 22 évet óvodavezetőként.

Polgármester úr méltó szavakkal köszönte meg a falu óvodájáért, a gyerekekért, a faluért végzett több évtizedes tevékenységét és a falu képviselő-testületének javaslata alapján ebből az alkalomból „Leányvár Díszpolgára” díjat adományozta Kiss Lászlóné részére.

(Ezt a címet eddig összesen hatan kapták meg: Farkas János, Erdély Jenő, Meszes Mihályné, Pfluger Antal, Gáspár Tibor és Szakmár Jánosné.)

Márti óvó néni a meglepetésektől és meghatottságtól alig talált szavakat, hogy reagáljon a munkáját megköszönő, elismerő és dicsérő szavakra, melyre el-elcsukló hangon így reagált:

„Tisztelettel megköszönöm polgármester úr munkámat elismerő szavait, a mindezt még tovább fokozó „Leányvár Díszpolgára” díjat, amihez igyekszem méltónak lenni a jövőben!

Sok elismerő szót, köszönetet kaptam a nyugdíjazásomig végzett munkámért, de valójában nekem kell, én szeretnék köszönetet mondani azért, hogy több mint 40 éven át olyan munkát végezhettem, amiben mindvégig jól éreztem magam, amit szívesen, örömmel tettem. Olyan szerencsés voltam ebben az elmúlt négy évtizedben, hogy azt tehettem mindennapos munkámként, hivatásomként, ami örömet jelentett a számomra, még akkor is, ha voltak nehézségek, problémák, kihívások munkám során. Ha újra kéne kezdenem, sem választanék magamnak más pályát, más hivatást. Az óvodáskorú gyerekekkel való mindennapos foglalkozás, nevelgetés, személyiségük fejlesztése nem könnyű feladat. De a gyerekektől kapott szeretet és ragaszkodás, a nekik adott feltétel nélküli szeretet megerősíti az ember lelkét, jó érzéssel tölt el, még ha az óvónői pálya, a pedagógus pálya nagy felelősség is. Köszönetet kell, hogy mondjak azért is, hogy mindezt a munkát itt a saját szülőfalumban, abban az óvodában végezhettem, ahol egykor én is óvodás voltam.

De kinek is szeretném, kinek kell megköszönnöm mindazt, hogy az életutam úgy alakult, hogy ma, amikor nyugdíjazásom előtt állok, amikor lezárom életemnek egy hosszú, munkában töltött szakaszát, úgy zárhatom le, hogy jó volt óvónőnek lenni, jó volt a leányvári óvodában óvónőnek, vezetőnek lenni? Olyan érzésekkel gondolhatok vissza erre a négy évtizedes időszakra, hogy boldogság és öröm érzése járja át szívemet, lelkemet.

Köszönöm mindenekelőtt **szüleimnek**, hogy olyan családba születhettem, úgy neveltek, hogy képes lettem mindazt a feladatot ellátni, ami munkám része volt, hogy mellettem álltak tanulmányaim, munkám során is.

Köszönöm a már felnőttként kialakított saját **családomnak, férjemnek, gyerekeimnek és most már unokáimnak** is, hogy türelemmel elfogadták, amikor családayaként, nagymamaként tőlük „elrabolva” az időt további tanulmányok miatt vagy vezetői teendőim miatt kevesebb időt tudtam velük tölteni.

Köszönöm a **mindenkori képviselő-testületnek, polgármestereknek**, hogy ennyi éven át méltónak találtak az óvoda vezetésére és megbíztak az óvodavezetői feladatokkal.

Köszönöm a **mindenkori kollégáimnak** a segítségét, munkáját, akik nélkül mindazokat a feladatokat, melyeket vezetőként irányítanom kellett, nem tudtam volna nélkülük megvalósítani, mindazokat az eredményeket, amiért most méltató szavakkal illetett polgármester úr, nem tudtam volna elérni.

Köszönöm **minden olyan külső szakembernek, háttérintézménynek, azok vezetőinek, munkatársainak** a segítségét, együttműködését, akikkel óvónői és vezetői munkám során kapcsolatba kerültem: a helyi általános iskola vezetésének, a helyi és a piliscsévi önkormányzat munkatársainak, a helyi német önkormányzat tagjainak, a helyi védőnőnek és körzeti orvosnak, mindazoknak az embereknek, akik valamilyen módon kapcsolatba kerültek az óvodával és segítették az óvoda fejlődését, segítették munkámat.

Ahogy körbenézek a termen, **köszönettel tartozom mindenkinek, akik jelen vagytok**, hiszen mindannyi-ótokkal munkakapcsolatba kerültem valamilyen módon a munkám során.

És természetesen köszönetet mondok **mindazoknak a szülőknek**, akik óvónői tevékenységem vagy vezetői munkám során rám bízták legféltebb kincsüket, gyermekeiket, hogy részese lehettem gyermekeik nevelésének, fejlődésének.

És nem utolsó sorban **hitem szerint köszönetet és hálát mondok a Jóistennek**, hogy sorsomat, utamat munkám terén úgy egyengette, úgy irányította, olyan feladatot bízott rám, amit szívesen, szívvel-lélekkel végeztem és most jóleső érzéssel fejezek be.

Tisztelettel mondok köszönetet mindazért, hogy ezt a pályát ebben a körben, a ti megtisztelő jelenlétetekkel, ilyen ünnepi miliőben van lehetőségem lezárni.

Köszönetemet fejezem ki az elmúlt 42 évért, a mai szép meglepetésért, munkában töltött éveim várakozáson felüli emlékezetes lezárásáért!”

Az ünnepséget követően megkérdeztem Márti nénit – aki az én óvó nénim is volt – mi motiválta erre a pályára, mikor határozta el, hogy óvónő szeretne lenni? Kérdéseimre úgy gondolom, az utolsó vezetői pályázatában leírtak adnak választ.

(Kivonat Kiss Lászlóné 2015. decemberében írt pályázatából)

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

1. Személyes adatok

Név: Kiss Lászlóné

Leánykori név: Grósz Márta

Születési hely, idő: Dorog, 1957. 04. 07.

Anyja neve: Leányvári Mária

2. Végzettségek

1963 – 1971 Leányvári Általános Iskola – általános iskola 8 osztálya

1971 – 1975 Dorogi Gimnázium német szak – érettségi

1976 – 1978 Soproni Óvónőképző Intézet – óvónő

1999 – 2001 Nyugat-Magyarországi Egyetem – német nemzetiségi óvodapedagógus

2001 – 2003 Apor Vilmos Katolikus Főiskola – vezető óvodapedagógus-szakvizsga

3. Munkahelyek

1975 – 1976 Zrínyi Óvoda Dorog – képesítés nélküli óvónő

1976 – 1983 Petőfi Óvoda Dorog – képesítés nélküli óvónő, 1978-tól képesített óvónő

1983 – 2015 Leányvári Óvoda Kindergarten Leinwar – óvodapedagógus

Ezen belül: 2001-től német nemzetiségi óvodapedagógus, 1995-től óvodavezető

4. Magamról, szakmai hitvallásom gyökerei

Születésemtől Leányváron élek, gyermekként a leányvári óvodába jártam, majd ezt követően a helyi általános iskola tanulója lettem. Abban a szerencsés helyzetben tölthettem gyermekkoromat, hogy szüleim, nagyszüleim együttlakása során a számomra szeretettel, biztonságot, odafigyelést nyújtó felnőttek, családtagok körében telt el gyermekkorom, sok-sok történetet, mesét hallgatva, a családi közös munkálatokba (pl. kukoricatörés, tollfosztás, meszelés, udvarseprés, sütés-főzés, háziállatok etetése, stb.) bekapcsolódva, melyekre még ma is élményszerűen gondolok vissza.

Személyiségem alakulásában úgy gondolom, meghatározó szerepe volt édesanyámnak, akitől 57 éven át feltétel nélküli szeretetet, türelmet, gondoskodást, odafigyelést kaptam, aki a maga példájával mutatta, érezte, adta át a gyermekszerepet, a gyermeknevelés szívből jövő jó mintáját, amiért a mai napig hálás vagyok neki.

Hasonlóan szoros kötődéssel érzek nagyszüleim iránt is, akikkel a nagyszülői szeretet, segítőkészség, a gyermekek számára különösen fontos érzését, érzelmi kötődést élhettem meg. Hálás vagyok a szüleimnek, hogy van egy testvérem, bátyám, aki mellett megtapasztalhattam a testvéri szeretet, összefogás, egymáshoz tartozás, a család fontosságának érzését.

Mindezen túl a szülői ház, a családom másik nagy „ajándéka” számomra, hogy egy német nemzetiségi családba születhettem, ahol gyermekként a „sváb” nyelv használata, hallása volt domináns, így a szülőktől hallhattam, tanulhattam meg egy olyan nyelvjárást, amire később a német nyelv megtanulását alapozhattam. Ebben a német nemzetiségi családban ismerhettem és tapasztalhattam meg a nemzetiségi szokásokat, értékrendeket, ünnepeket, a szorgalmas, becsületes munkát, a hagyományok átadásának fontosságát, a családon belüli generációk tiszteletét, megbecsülését.

Pályaválasztásom gyökerei a családomon kívül viszszanyúlnak azokhoz az ízig-veéig óvónőkhöz, tanítókhöz, akik óvodai nevelésem, iskolai tanulmányaim során nagy hatással voltak rám, akiket gyermekként utánoztam játékaikban és példaképeimnek tartok a mai napig.

Kötődésem a családomhoz, a szülői házhoz, a falumhoz oly erősnek bizonyult, hogy a már felnőttként kialakított saját családommal is a szülői házban marad-

tunk, férjemmel itt alakítottuk ki otthonunkat. Gyermkeimet a szülőktől átvett minta alapján igyekeztem nagy szeretettel, felelősséggel, odaadással nevelni, életútjukat segíteni. Ma már önálló családban élnek, 3 unokával teszik boldoggá, széppé életünket.

Ilyen családi háttérrel, ilyen belső érzelmi motiváltsággal a gyermekek iránt, választottam 40 évvel ezelőtt az óvónői pályát és igyekszem az óvodás gyermekeknek megadni mindazt az érzelmi és testi szükségletet, amire koruknál fogva szükségük van, ami személyiségük fejlődéséhez nélkülözhetetlen, amit saját gyermekeim és unokáim számára is fontosnak tartok, hogy a velük foglalkozó pedagógusoktól megkapják.

A pályán eltöltött 40 év, ezen belül 20 év óvodavezetői tapasztalat, a gyerekektől kapott sok-sok pozitív érzés, kisugárzás, nap mint nap megerősít abban, hogy amit munkámnak, munkahelyemnek nevezhetek, valójában a „második otthonom”. Nap mint nap jó érzéssel, szívesen lépek be az óvoda kapuján, és boldogság tölt el, ha arra gondolok, milyen sok gyermeknek segíthettem megszokni egy új közösséget, próbáltam megkönnyíteni a szülőktől való elválást ebben az érzelmileg nagyon szenzitív, a későbbi időkre is kiható kisgyermekkorban.

Pedagógiai hitvallásom a gyermekek mindenképp feltett álló érdekének figyelembe vétele, melyet az alábbi idézettel tudok a legméltóbban kifejezni:

„Szent kincs a gyermek teste, lelke,
szeretni kell azt melegen
és felnevelni féltő gonddal,
hogy tiszta, jó és erős legyen.”

(Szemplér Ferenc)

Hogyan gondolkodtam 15 évesen:

Magam is meglepődtem, amikor nem is olyan régen a családi fényképek között keresgélve, egy régi újság került a kezembe, amit édesanyám gondosan megőrzött. Belelapozva az újságba, egy újságcikket fedeztem fel, amit 1972-ben készített velem egy riporter, aki ar-

ról faggatott, mik a jövőbeli terveim, milyen pályaválasztást tűztem ki célul. Már magam sem emlékeztem erre a riportra, de az alábbiakat nyilatkoztam:

Probleme und Pläne einer Fünfzehnjährigen

„....Wenn ich das Abitur ablege, so möchte ich nach Esztergom in das Institut für Kindergärtnerinnenausbildung. Das hat auch noch den privaten Vorteil, dass ich gleich an Ort und Stelle bin, wenn ich ausgehen möchte. Aber das ist natürlich nicht der Hauptgrund, weshalb ich in das Institut will!”

„Hast du Kinder gern?”

„Fürchterlich! In der Nachbarschaft hatten wir ein kleines Mädchen, ich pflegte sie jahrelang.

Ich spiele gern mit Kindern, Rätselspiele und so. Wenn ich mal Kindergärtnerin bin, dann kann ich das von berufswegen tun. Ich habe gehört, dass man nach dem Abschluss des Studiums am Kindergärtnerinneninstitut auch in einem Nationalitätenkindergarten eingesetzt werden kann. Das wäre etwas für mich! Da könnte ich auch meine deutschen Sprachkenntnisse gut anwenden!....”

(Neue Zeitung, 1972. Andreas Kneisz)

Mindez alátámasztja, hogy a 15 évesen megfogalmazott vágyam, miszerint német nemzetiségi óvónő szeretnék lenni, teljesült. Azt, hogy jó elképzelést tűztem magam elé, hogy jó döntés volt számomra ezen az úton elindulni, tanúsítja a szakmában eltöltött több évtized, melyet úgy éltem meg, hogy soha nem kíváncsoltam más munkaterületen dolgozni, családomon kívül a gyerekekkel töltött idő tette teljessé az életem.

A magam és minden leányvári nevében gratulálok Márti néninek a „Leányvár Díszpolgára” címhez és köszönetemet fejezem ki mindazért, amit értünk, egykori óvodásaiért és magáért az intézményért tett az elmúlt 40 évben! Kívánok neki sok boldog nyugdíjas évet szeretett családjá, gyermekei és unokái körében!

Misik Hajnalka

„Csavard fel a szőnyeget még ma éjjel...” – avagy játékonysági retro disco az óvodáért

A mai rohanó világunkban azt gondolom, példaértékű lehet az az összefogás, ahogy egy falu, egy tágabb környezet lakói, vállalkozói segítő szándékukról tesznek tanúbizonyságot egy intézményért.

Egy intézményért, ami óvodáskorú gyermekeink második otthona is egyben, ahol a kisgyermek a hét-köznapjaink nagy részét töltik. A 2017-es év folyamán az óvoda játszókertje – egy pályázat nyerteseként – teljesen megújult, új hinták, mászóakák, csúszdák, homokozók stb. kerültek beépítésre. Minden gyönyörű lett a játszókertben, csak a zöld felület hiányzik. A dolgozók összefogásával, lelkes munkájával megszerződött február 3-ra a játékonysági retro disco. A cél, amiért a rendezvény létrejött, a játszókert parkosítása volt. Büszkén mondhatom, megtelt a leányvári kultúrház az eseményre, és nemhogy szabad ülőhely, de talán még szabad állóhely sem maradt már szombat estére. A hangulat, a fények, a jelmezverseny, a zene felejthetetlen élmény volt a jelenlévők számára.

„Szuper jó buli volt, ugye lesz jövőre is?” – kérdezték a szülők.

Lehet erre nemet mondani? – Természetes, hogy lesz jövőre is!

A kultúrotthon gyönyörű díszbe öltözött, piros és fekete színben. Az asztalokat és a színpadot régi bakelit lemezek díszítették, színben hozzá illő lufikkal. A díszítés minden apró részletéről a „Tündérkeresztanyák” gondoskodtak.

A bál házigazdái az óvoda dolgozói voltak, akik maguk fogadták a vendégeket és készítették el a vendégváros süteményeket az asztalokra. Meglepetésként egy nyitótáncsal kedveskedtünk a vendégeknek. Nagyon büszke vagyok erre a kis csapatra, arra, hogy minden erejüket és szorgalmukat megmutatták ezen rendezvény kapcsán. Jó volt látni a lelkesedésüket, mindazt, ahogy napról napra összekovácsolta a csapatot a közös cél.

Az eredmény önmagáért beszél: 810.000.- Ft lett a teljes bevétel. Azt hiszem, erről csak álmodtuk még akkor, mielőtt felcsavartuk azt a bizonyos szőnyeget!

Köszönöm a szülők összefogását, amivel segítettek az intézményt, a helyi és környékbeli vállalkozók támo-

gatását! Biztos vagyok benne, hogy a játszókertünk a tavasz folyamán kizöldül. ☺

Amint a kertünk új színbe öltözik, jelentkezünk a következő beszámolóval itt, az újság hasábjain. Cikkünk folytatásában egyik óvónőnk, Bagosi Nóra számol be a bálról és az előkészületekről.

Szokmár Krisztina

óvodavezető

Február 3-án, szombaton került sor a leányvári óvoda dolgozói által szervezett farsangi bálra, a Farkas János Művelődési Házban. Mindenki nagy lelkesedéssel vett részt a szervezésben. A vállalkozó szellemű munkatársakkal egy meglepetés nyitótáncsal is készültünk. A táncpróbák mindig jó hangulatban teltek, és segített a csapatot még jobban összekovácsolni. A koreográfiát Bagosiné Kelemen Krisztinának és a Future Dance Tánciskolának köszönhetjük.

Mire elérkezett a várva várt bál, minden jegy elkelt. Február 3-án este 7 órakor izgatottan vártuk a vendégeket. Rengetegen eljöttek, a gyerekektől az idős korosztályig. A bált Szokmár Krisztina óvodavezető nyitotta meg beszédével, majd a meglepetés nyitótáncunk következett.

Sokan érkeztek remek jelmezben, melyeket díjaztunk is. A jelmezverseny nyertesei: Winnetou és társai, a terhes menyasszony és párja, az apáca és a pap, különdíjas lett a boszorkány és a szakács. A bál jó hangulatban telt, a retro zenére sokan táncoltak, amiről Dj Böri gondoskodott. Pihenésképpen éjjel előtt kisorsoltuk a tombolákat.

Ezúton is szeretnénk megköszönni a sok felajánlást, támogatást, mely lehetővé teszi, hogy parkosítsuk óvodánk játszókertjét!

Bagosi Nóra

óvodapedagógus

“Fantasztikusan jó volt látni és átélni, hogy egy jó ügy érdekében milyen sok szülő és pedagógus megmozdul. Az óvónők fiatalos lendülete, jókedve - és nyitótánca :) megalapozta az egész este hangulatát. Köszönjük a remek szervezést és kivitelezést.”

Németh Anita

szülő

EGY LEÁNYVÁRI FARSANGI „HAJÓS” FELVONULÁS TÖRTÉNETE

Helytörténeti adalékok községünk régi farsangi mulatságaihoz

Iskolai tanulmányainkból a farsangról többnyire Csokonai csipkelődő vidám eposza, a „Dorottya, vagyis a dámák diadala a farságon” c. örökbecsű strófái jutnak eszünkbe.

A farsang időszaka vízkereszt napjától a húsvéti böjti napok kezdetéig, húshagyó keddig tartott.

A „szent három farsangnap” (die heiligen drei Faschingstage) idején az emberek nem dolgoztak, ünneplő ruháikban meglátogatták rokonaikat, barátait. A gyermekek számára nem volt tanítás. A „farsang farkának” is ismert 3 napon hajnalig tartó bálon különböző farsangi bolondságokkal (Faschingsnarren) múltatták az időt.

A farsang időszakában keltek el a lányok, ekkor kötötték a legtöbb házasságot. Fekeden gyűjtötték a szép farsangi dalt (Faschingslied):

Ajajaj es freit mich ,/Bis in der Fasching /Dann heirat ich. /Bis in der Fasching / War ich eine Braut/ Ich hab schon/ In Kalender geschaut. (Örömmel tölt el, hogy farsangig házasodok. Farsangig menyasszony leszek, amit már a kalendáriumban megnéztem.)

A pártában maradt lányra a csúfolódó legények azt mondták: „Ti wüet kuet zen Schneeraiden” (Ő jó lesz havat szitálni.)

Móra Ferenc évtizedekre tagolva sorolja a szépneműek belső énjükből fakadó, fontosabb törekvéseit, vágyait, illetve azok hiányának következményét: „Aki tízig [10 éves koráig] nem ártatlan, húszig nem szép, harmincig nem erős, negyvenig nem okos, ötvenig nem gazdag, hatvanig nem szent, azután se lesz az.” Ezek az erények elnagyoltak, de a farsangi házassági esélyek fontos és kölcsönös feltételei lehettek.

A sváb településeken változóak voltak a farsangi felvonulások. A nyugat-magyarországi községekben a rönk- vagy tuskóhúzás volt szokásban. Baranyában a legények az összegyűjtött lányokat a mezőre hajtották, hogy attól termékeny legyen a föld. Az öreg legények nyakába tehénkolomp került és így vonultak a falu végéig. A termékenységvarázsló rítusok közé tartozott

a lányok megvesszőzése, hogy frissek és egészségesek legyenek. Elterjedt szokás volt a farsangi „kakasütés” is, amelynek helyi történéseiről a Leányvári Újság 2008/2. számában olvashatnak.

Amikor a mi Csokonai Vitézünk farsangi élményeiről írt, császárunk, II. József takarékosagra ösztönző rendeleteivel korlátozta a formásokat, a vidám festői karneválokat. Megtiltotta a kézcsókot és a térdhajtást, mert az „összeegyeztethetetlen az emberi méltósággal, és csak Istennek jár”. Véget vetett a többnapos karneváloknak is. „Mivel neki nincs ideje ilyen szórakozásra, az alattvalói hogyan engedhetik meg maguknak? „A porosz követ gúnyosan jelentette urának: „Bécsben az emberek titkolják, hogy jut idejük szórakozásra!”

A császár sajátosan gratulált Mozartnak a „Szöktetés a szerájból” ősbemutatója után: „Remek, remek! Csak egy kicsit sok benne a hangjegy!” A császár Mozart nagy tisztelője volt, a takarékoság szelleme azonban még a zene világában is megkísértette. „Jót akart tenni, de rosszkedvűen tette... Csak az értelemhez szólt, a szívhez soha” - írta róla Fejtő Ferenc.

A farsang napjai a jókedvű népi mulatságok jeles napjai voltak, vidámságai szívből jöttek, és rítusainak, szokásainak inkább rendhagyó, attraktív vonásai maradtak emlékezetesek.

Helytörténeti bűvárokodásaim során egy értékes és különös leányvári és piliscsabai farsangi felvonulás leírására találtam. A gót betűs írást a Südstdeutsche Forschungen Münchenben megjelent, 1937. évi IV. számában találjuk meg. A tudományos folyóirat főszerkesztője a bánáti dunai sváb származású Fritz Valjavec volt. (www.balkancenter.hu/elemzes/orosz01.)

Az írást a Buda környéki (Ofner Bergland) települések sváb folklórját feldolgozó Bonomi Jenő (Eugén von Bonomi) etnográfus készítette. Címe: Der Umzug mit dem „Schiff”.

Ha az írás megjelenésének évétől számítva, 1937-től, a „hajós” felvonulás mintegy 70 évvel ezelőtt volt utoljára, akkor 1867-ben, a Kiegyezés évében vagyunk, amelytől számítjuk az Osztrák-Magyar Monarchia történelmi időszakát. Ez év július 28-án emlékezhetünk ennek másfélszázados évfordulójára.

1867-ben épült a templomunk főbejárata előtti nagyméretű, szabadtéri kőkereszt, amely stílusában és méretében azonos a temetői kápolnánk melletti, valamint a Kis-Csév pusztára vezető földes út kezdetén álló kőkeresztekkel (Wiesekreuz = határkereszt). Mindhárom fehér kőkereszt napjainkig épségben megmaradt, és emlékeztet a régi szép imádságos és dolgos időkre, amely a parasztemberek életének meghatározó kerete volt.

E kis történelmi és helytörténeti kitérő után, íme, a gót betűvel jegyzett történet és annak szabadfordítása:

Der Umzug mit dem „Schiff“.

Ebenfalls abgekommen ist der Umzug der Leányvárer und Piliscsabáer Burschen mit dem Schiff. In Leányvár wurde er alljährlich Acher-mittwoch vormittag veranstaltet (zum letztenmal vor dem Krieg), in Piliscsaba nur jedes zweite Jahr (einmal Junftreiten, einmal „Schiff-fahrt“) Fastnachtdienstag nachmittag (zum letztenmal vor etwa 70 Jahren).

Das „Schiff“ bestand aus nacheinander stehenden Schlitten (in Leányvár 2, in Piliscsaba 3), die mit einer Kette umspannt waren. Zwei Pferde zogen es. Auf dem Schiff stand ein Herd mit einem großen Rohr (Schornstein des Schiffes), einige Tische, Sessel und Kisten (Ware). Bemannung: Kutscher, Steuermann (er saß am Steuer, d. h. er hielt das obere Ende einer Stange, deren unteres Ende am Boden lief), Koch und Köchin, beide weiß gekleidet. Auf dem Schiff konnte man unentgeltlich speisen (Würste) und trinken. Mit dem Schiff zogen die Burschen in den Gassen des Dorfes umher. An den Eden wurde halt gemacht (Stationen). Die alten Gäste verließen das Schiff; neue stiegen auf. Dem Schiff folgte eine jauchzende und tanzende Burschenschar. Schließlich fuhr man damit in den Wirtshaushof. Zur Belustigung der Leute wurden hier noch einige derbe Spässe gemacht. In Piliscsaba z. B. trat ein Bursch zum Wirt und sagte ihm, es sei ein Schiff aus Amerika gekommen und hätte ein echt amerikanisches Trampeltier mitgebracht. Wenn er darauf neugierig sei, möge er hinauskommen. Ein Bursch verbarg sich unterdessen in einer Kiste des Schiffes. Den Wirt führte man dann zu dieser Kiste und hob den Dedel auf? das „Trampeltier“ war ein Bursch, der dem Wirt seine Rehrseite zeigte.

[Farsangi] felvonulás „hajóval”

Ugyancsak megtartásra került a leányvári és piliscsabai legények hajóval történő felvonulása. Leányváron az évenkénti menet hamvazószerda délelőttjén került megrendezésre. (Utoljára a háború előtt) [első világháború]. Piliscsabán csak minden második évben (egyszer céhlovaglás [céhmester választási ceremónia], egyszer „hajós utazás”), Húshagyó kedd délután (utoljára mintegy 70 éve) [1867]

A „hajó” az egymás után álló [lovas] szánokból állt, (Leányváron 2, Piliscsabán 3) melyeket láncokkal kötöttek össze. Két ló húzta azokat. A hajon állt egy tűzhely egy nagy kályhacsővel, (a hajó kéményével) egy-egy asztalka, karos szék és ládák. A legénység: a kocsis, a kormányos, [rudas legény= ruder Bursch] (ő egy rúd felső végét tartotta, amelynek alsó vége a földre ért), szakács és szakácsnő, mindketten fehér ruhában. A hajón ingyen lehetett étkezni (kolbászt) és inni. A hajóval a legények körbejárták a falut. Az út egyes helyein megálltak (megállók). A régebbi vendégek leszálltak a hajókról, és helyükre újak szálltak fel. A hajón ujjongó, táncoló legénytársaság volt. Végül egy vendéglő udvarában kötöttek ki. Az emberek mulattatására itt még frivol viccelődés folyt. Piliscsabán például egy legény a vendéglőssel közölte, hogy egy hajó érkezett Amerikából és egy eredeti amerikai kétpúpú tevét hozott. Ha kíváncsi rá, jöjjön vele. Időközben egy legény a hajó egyik ládájába bújt. A vendéglőst a ládához kísérte és felnyitotta a láda tetejét. A kétpúpú teve egy legény volt, aki a meztelen fenekét mutatta a kocsmárosnak.

E tömény, bolondozással tarkított mulatozás szinte az abszurditás határán van. A népi eredetiségét a rendhagyó, különös körülmények erősítik. Vajon milyen átélt élmények motiválták e különös, parodizáló hajóút megtartását? Csak hipotéziseink lehetnek, de azok egyértelműen nem igazolhatók. A szereplők között találjuk a hajót kormányozó rudas legényt. Az Ulmer Schachteleken érkező első sváb telepések „hajóit” is négy rudas legény kormányozta az állványzatukról a vízbe érő hosszú rúdjaikkal. Csak két emberlő időszakára választ el a kockázatos hajóutaktól. A betelepített első leányváriak 1755-ben érkeztek Németországból a teljesen elpusztított egykori településünk helyére. Ez a kockázatokkal járó „hajózás” inkább a sváb telepések számtalan megpróbáltatásához lehet adalék, és kevésbé alkalmas a parttalan mulatozás keretében. Még folyó sem volt településünk közelében. És hogy kerül a „hajóra” a hajókéményt jelentő kályhacső? Széchenyi első kéményes dunai gőzhajójáig még 100 évnek kellett eltelnie. Az igásló tartás és a lo-

vas szán a paraszti életvitelhez tartozott, és ha éppen farsang táján nem volt hó, akkor az ünnepi „hajózás” már rendkívülivé, attraktívvá vált.

Mai gépkocsi és internetes elkényelmesített életünkben szinte elképzelhetetlennek tűnik egy ilyesféle ünneplés. Napjainkban sok helyütt még az is nehézséget jelent, hogy egy-egy farsangi bálra zenekart találjanak. Falunk lakóira mindig jellemző volt a nehéz munka mellett a táncos vigadalom, a tánc, a dal és a zene szeretete.

Az 1930-as évek farsangi báljairól a Leányvári Újság már említett 2008/2. számában írtam. Engler Györgyné, Náni néni; Eifert Mihályné, Rozinéni; Schmidt Jánosné, Náninéni és Gerstner Teréz visszaemlékezései hitelesek és részletesek voltak. Valamennyien Budapesten voltak cselédlányok és életük egyik legszebb élményeként meséltek a virágzásuk teljében telt éveik 3 napos, feledhetetlen leányvári farsangi báljainak örömeiről.

Az 1946. évi sváb kitelepítés után elnémultak a zenekarok, a társas együttlétek többnyire a szűk rokonságokra és a templomi misékre korlátozódtak. Ezekre az évekre a félelemmel teli csend és a háború utáni nincstelenség, szegénység volt a jellemző.

A falunkban maradt svábok jórészt bányászok voltak. A későbbi években kitaszítottaságuk enyhült, helyzetük a rendszeres bányászilletmények révén konszolidálódott. A sváb parasztság kitelepítésével nem volt folytatója az életadó, földszerető reguláknak, szólásoknak, szokásoknak, amelyek számosan a téltemető farsangi időszakhoz kapcsolódtak. A farsangi látványos felvonulások vidámsága a báltermekbe szűkülve elszegényedett, szerényebbé vált.

A háború utáni bálakat a volt bányász munkásotthon nagytermében tartották meg, amely napjainkban Farkas János Művelődési Házként fogadja a falu szórakozni, művelődni, sportolni vágyó közösségeit.

Szigetvári Istvánné, idős Párizs Lajos leányvári asztalosmester és temetkezési vállalkozó lánya őrizte meg az utókornak az 1960-as évek egyik farsangtemetési ceremóniájáról készült felvételeket.

Az első kép központi alakja a mindig vidám asztalos mester, amint Farsang Elemér koporsófedele felett kalapácsot tartva nem tudja visszatartani nevetését a „papi” búcsúztató hallatán. A kalapáccsal szögelték a koporsófedele a koporsóhoz. A második képen Leányvári Ferenc, a búcsúztató „pap” fehér női alsószoknyát magára öltve, „szentelt vízzel” locsolja be a koporsóban nyugvó halottat. Itt már asztalos mesterünk is lehajtott fejjel szomorkodva búcsúzik a drága halottól. Ifj. Engler György és ifj. Sturcz Vilmos áhítattal tartják a halotti gyertyát. Egy kedves rokon bánatában még ivott egyet a boros üvegből, hogy a gyász fájdalmát enyhítse. Weisenburger Simon a fehér alsószoknyás öltözékében volt a kántor.

A farsangtemetésre a farsang utolsó napján, röviddel éjfél előtt került sor, miután a táncmulatság 11 órakor a böjti harangszóval (Fostelaide) véget ért.

A leányvári farsangtemetésről Dr. Manherz Károly professzor úr etnográfiai gyűjtésében így ír: *„Leányváron éjfél előtt fateknőbe fektették és fehér lepellel letakarták a farsangot megszemélyesítő legényt. Papnak, iskolamesternek és ministránsnak öltözött legények vitték körbe a „halottat” a táncterembe és közben tréfás dalt énekeltek. Végezetül egy vödör vízzel üzték ki a koporsójából a legényt.”*

Idős Párizs Lajos, az egyik főceremóniamester hosszú évekig volt a község asztalosmestere és egyben temetkezési vállalkozója. Ő készítette az elhalálozottak koporsóit is. A községet ért háborús károk javításainál találkoztunk munkáival. Az iskola, a templom, a plébánia és a községháza asztalosipari javítási, felújítási munkáit ő végezte. A nagylózi 22 éves asztalos segéd 1936 húsvét hétfőjén ismerte meg élete párját, a leányvári Oszlik Máriát. Nyíltszívű, jó kedélyű közéleti emberként és jó kezű iparosként emlékezem reá. Munkásságáról a „Magyar föld – magyar nép” című, 1943-ban kiadott adattárban olvashatunk rövid ismertetőt.

A további két felvételen egy kedves hagyomány pillanatai elevenednek meg egy 1960-as években tartott leányvári farsangi bálról. Az újházásokat, akik először vettek részt házastársakként a farsangi mulatságon, a táncos asszonyok a friss feleséget, a férfiak pedig az újdonsült férjet emelték a magasba. Az ünneplők édes likőrökkel (mecseki, hubertusz, császárkörte) és tulipános üvegből töltögetett jó borokkal kínálták a felemelésre szövetkezett asszony- és férfitársaságokat. A mosolygó, kedves arcok még vidámabbak lettek, a jókedv tombolt a táncteremben. A képen Fényesné, Kreiszi Júliát látjuk, ahogy a táncoló párok közepette a magasba emelik őt a jókedvű asszonytársai. Bizonyára sok olvasónk felismeri a bálozók között rokonai vidám arcát. Legyenek büszkék rájuk, mert Ők ilyen szépen tudtak mulatni, és ennél még szebben dolgozni.

A kedves báli szokás valószínűleg onnan eredeztethető, hogy a régebbi farsangi bálokon szokásban volt a lányok tánc közben történő magasba ugrása, amelyhez az a hiedelem kapcsolódott, hogy minél magasabba ugranak, annál nagyobbra nő a következő évben a kender. Később a legények emelték magasba a lányokat. Hajóson ezt a táncot kendertáncnak nevezték. 1960-ban már nem volt meghatározó jelentősége a kendernek, de a magasba emelés szokása tovább élt a bálozóknál.

Nem csak a báli szokások, hanem az ünnepi báli öltözékek és hajviseletek is változtak. Eltűnt a spanglis cipő, a konty, a sok rakott szoknya, a díszes hajfonat, a hímzett kötény a masnival. A csizmát és csizmanadrágot a kényelmesebb félcipő és bőszárú nadrág váltotta, a mellény helyett a kötött kardigán és fehér ing nyakkendővel volt a meghatározó.

A farsangi fánk és a disznótoros káposzta időtállóan bizonyult, mert ma is a farsangi étkek toplistáján találjuk. A fánk különböző ízesítésekkel és díszítésekkel áruházi tömegáruvá avanszált, és az év minden időszakában elérhetővé vált.

Egy szép budapesti felvétellel kívánom befejezni a farsangoló foghíjas írást. A fénykép 1978. január 28-án készült a Hotel Interkontinentál nagytermében tartott sváb bálon. A tizenhárom fős elegáns leányvári asztaltársaság sok változás igazolásához lehet adalék.

Stadtmüller Mátyás és Eifert Mihály az 1946-os kitelepítéskor kényszerült elhagyni hazáját. Egyikük sem hitte volna, hogy 32 év után a legfényesebb budapesti szállodában fogják múlatni a farsangot. Stadtmüller úr Németországban maradt, de lehetőségei szerint minden évben hazajött Leányvárra. Ő volt a mai sálakos kézilabda pálya helyén állott nagyvendéglő vezetőjeként sok sok farsangi multság egyik rendezője. Egyik hazalátogatásakor a légkondicionált fényes autóbussz csomagtartójában egy talicska méretű becsomagolt követ vitt Németországba. A követ a Somlyó hegyi kőbányából vitte németországi házának sziklakertjébe, hogy minden nap a díszes kőre tekintve emlékezni tudjon gyermekkori Somlyó hegyi szüretelő élményeire.

Eifert Miska bácsi még a kitelepítés évében családjától „megszökve”, gyalog és különböző alkalmi utazások révén jött haza szülőfalujába, hogy feleségül vegye menyasszonyát, aki nem lett kitelepítve. „Az ifjú pár a háború utáni inflációs időszakban munka és pénz híján, csak úgy tudott bálba menni, hogy az ifjú férj vonaton egy zsák szénét vitt a kibombázott fővárosiaknak, amelynek fizetségéből megválthatták a bál belépőt.

Erdély Jenő és felesége, Rózsi néni akár egy film főszereplői is lehetnének intelligenciájukkal, szépségükkel. Jenő bácsi emlékét és érdemeit a felújított iskolánk emléktáblája hirdeti. Munkássága meghatározó volt a leányvári svábság kitelepítés utáni kulturális életének formálásában, újrarendezésében. Iskolát, dalkört vezetett, bevezette az iskolai németoktatást. Őt tekinthetjük községünk első helytörténeti kutatójának.

A képen két egykori leányvári cselédlányt látunk, akik elképzelnem sem merték, hogy egyszer őket díszruhás pincérek fogják kiszolgálni a főváros legelegánsabb szállodájában. A mosolygó arcok, az elegáns öltözé-

kek a tucatnyi borospalack, a koccintásra emelt töltött poharak a jó hangulatot, az élményteli együttlét örömet igazolják. Lehangelő csak az a szomorú tény, hogy a napjainkig eltelt 40 év után közülük már csak özv. Mártai Jánosné, Klocz Mária és Erdély Jenőné, Gölcz Róza lehet velünk.

A képen balról jobbra az ülő sorban: özv. Mártai Jánosné, Walter Mihályné, Walter Mihály, Stadtmüller Mátyás, Stadtmüller Mátyásné, Eifert Mihályné és Eifert Mihály; az álló sorban: Herháger József, Herháger Józsefné, Gerstner Károly, Gerstner Károlyné, Erdély Jenő és Erdély Jenőné látható.

A legújabb idők farsangi rendezvényeit településünk német önkormányzata rendezi. A gondos előkészületek a rendezői rutin, a Leányvár Schramli, a jelmezes óvodások, az iskola és a kulturális egyesület tánc csoportjai, a német dalkör, a friss fánkot és meleg teát készítő asszonycsapat, a népszerű tombolasorsolás garantálja a teltházas sikert.

Csak dicséretes az a többéves gyakorlat, mely a délutáni műsorral és jelmezszerennyel a gyermekek öröme, az esti jelmezes bál pedig a felnőttek szórakozására kerül megtartásra.

Pócsföldi Gáboné, Éva, a művelődési ház vezetője és Gáspár Tibor, a helyi német önkormányzat elnöke hosszú évek óta a rendezvények fáradhatatlan mindegyike. Az ő munkájukról és valamennyi közreműködő tevékenységéről csak köszönettel és elismeréssel szólhatunk.

Írást készítésekor nagy elánnal folynak az újszerű, óvodai farsangi bál rendezési előkészületei. Az óvónők és a szülők nem titkolják, hogy a bálnak a szórakozást meghaladóan karitatív jellege is van. Az elmúlt évben jelentős felújítással megszépült óvodánk fejlesztéséhez ők is szeretnének hozzájárulni. Kívánjuk, hogy igyekezetük sikeres legyen!

Leányvár, 2018. február 1.

Dr. Szakmár János

Német nemzetiségi népismeret az iskolában

Az elmúlt órák egyikén a 8. osztály tanulói a „Was die Dinge im Hause erzählen” (Amit a tárgyak otthonunkban mesélnek) témakörön belül a következő feladatot kapták: Bújjanak a tájház egyik használati tárgyának bőrébe és így mutassák be magukat. Szikora Nóra a „Sparherd” történetét mesélte el.

Az íráshoz gratulálok:

Nagyné Engler Zsuzsa

A „Sparherd” élete

Én vagyok a Sparherd. Ha tudnátok, hogy mi mindent éltem át a születésemtől kezdve idáig, hát éveig tudnék mesélni. De csak szépen lassan kezdjük az elejétől!

Engem egy idős bácsi készített. A nevére sajnos már nem emlékszem, de az arca egy életre beleégett a fejembe. Nagyon kedves volt velem, sosem bántott. Rengeteg finomság készült rajtam. Sok mindent csináltunk együtt.

Sajnos mikor kicsit szegényebbek voltunk, akkor a gazdámnak el kellett adnia. Nagyon szomorú voltam. Így az új családomat nagyon nehezen tudtam elfogadni. A közös ételek elkészítése sem volt ugyanolyan. Egyszer, mikor a család összeült esti meséket mondani, akkor egy kicsit hallgatóztam. Nagyon tetszettek ezek a mesék, ezért egyre jobban figyeltem rájuk. Rájöttem, hogy nem is olyan rossz itt lenni. Ezek után nyitottabb voltam feléjük. Kezdték ugyanolyan finomak lenni az ételek, mint a régi gazdámnál. Egyre többet voltam velük. Megszerettem őket. Összesen tizenketten voltunk a családban, mivel már én is a család tagja voltam. Ráadásul azok a délutáni tollfosztások az asszonyokkal fergetegesek voltak! Többségét nem ismertem, de ehhez se kellett sok idő. Annyit pletykáltunk, hogy ihaj! Szerettem velük lenni.

Rá két évre, nagy járvány volt a faluban. Ezt sajnos az anyuka is elkapta. Nagy sírás volt. Nagyon szeret-tük. Ezen is nehezen tudtam továbblépni. Megszakadt a szívem, kilyukadt az oldalam, nem úgy működtem, mint ifjú koromban. Éreztem, új szelek fújnak. Egy borongós napon pedig már a sufniiban találtam magam. Lecseréltek!

Eltelt sok idő, újra rám találtak, leporoltak, s azóta a tájház lakója vagyok.

Szikora Nóra 8. osztályos tanuló

KÖSZÖNET A TEMETŐI SZENT ANNA KÁPOLNÁNK FELÚJÍTÁSÁÉRT

Egy-egy település temetőjének gondozott, ápolt állaga, halottainak virágokkal, koszorúkkal díszített sírhelye többnyire kifejezi az ott lakó emberek lelkiületét, elhalálozott rokonaik iránti tiszteletét.

Anyagiak híján eddig nem kerülhetett sor a középszerű halottasház tervezett átalakítására, teljes felújítására, de szinte minden képviselő-testületi ciklusban sorolhatók a kisebb léptékű, szépítő törekvések (a temető bekerítése, a sírhelyek számítógépes regisztere, pihenő padok, kézi hulladéktárolók elhelyezése, az első urnafal megépítése, nagyméretű fakereszt készítése, templomépítő egykori plébánosunk sírjának felújítása, az utak, sírkövek folyamatos gondozása).

Az elmúlt évi halottak napjára teljes felújítással megszépült a temetőnk főbejáratával szemben látható kis kápolnánk.

A takarékos és szűkös egyházi és önkormányzati források községünk vállalkozóinak szakipari munkafelajánlásaival kiegészülve a felújítás a tervezett időre elkészült.

Feldhoffer atya a templomi közösséget kérte az önkéntes adományozásra, polgármester úr pedig községi hozzájárulásként az építőanyagok költségét és a közmunkások munkavégzését ajánlotta meg. Az egyeztetett tervet elkészülte után összehangolásra kerültek a munkafelajánlások. Építész polgármesterünk elkészítette a kápolna új, kétszárnyas ajtójának méretes rajzát.

A közmunkások Mezei Ferenc irányításával a kápolna teljes külső vakolatát leverték, kibontották a két régi ablakot és az elhasználódott ajtót. A külső falak mentén szegélyelemek és ún. küle kavics, valamint folyókák és lapok elhelyezésével a külső csapadék elvezetését biztosították. Mezei Ferenc, Varga Sándor és Bona Ferenc végezték a munkákat.

Schmidt Ferenc vállalkozása a vakoláshoz szükséges anyagot és a kőműves munkákat ingyenes felajánlásként biztosította. Péntek Gábor és Berkeci Csaba igényes munkájukkal és praktikus kisgépeikkel a vállalkozásra jellemző jó minőségben szép munkát végeztek.

Helyére került az új ajtó, amely Bor Péter asztalos mester műhelyében készült. Bor úr a díszes kétszárnyú kazettás ajtó anyag- és munkadíját ajánlotta a felújításhoz. A díszes kilincs, zárcímke és az ajtóra illesztett kis vaskeresztek Papp Pál kovácmester munkái.

A kápolna régi burkolata helyett az új aljzatbetont, és a vörös márványlapokkal történő burkolást, valamint az új csiszolt oltár fedlap beépítését Balogh Béla kőműves mester készítette. (A márványlapokat a Szenex Bt. ajánlotta fel, az új oltár fedlap a templomi gyűjtésből került megvásárlásra.) Nyitrai János asztalos mester egy új, díszes padot készített.

A kápolna teljes belső és külső glettelését és kétszeri, hófehérre történő, időtálló festését Kovács István vállalta, aki hosszú évek óta a kisebb templomi festési munkákat is fizetség nélkül végzi. A 2 bejáratú stukkolt műkö lépcsőt Hugyecz László piliscsévi kőfaragó mester készítette. Költségeit a leányvári önkormányzat térítette.

A helyi német önkormányzat, Anna Ranger (szül. Tix Anna), a Szenex Bt. és Szakmár László vállalkozó az átlagos pénzadományokat meghaladó felajánlásokkal segítette a felújítást.

A felajánlott munka- és pénzadományok nagyságrendjét és sorolását mellőztem. Úgy vélem, hogy minden adakozó szándéka egyformán elismerésre és köszönetre méltó, tekintet nélkül a támogatás mértékére és módjára.

Feldhoffer Atya egy új, festett fakeresztet készített, a kápolnában elhelyezett képek új keretezését is Ő végezte.

A kápolna oltárának díszítését hosszú ideje idős Ecker Imréné, majd betegsége óta, menyé, ifjú Ecker Imréné, Ildikó végzi. A felújított kápolna oltárát is Ildikó díszítette. Az oltár vázába helyezett szép virágokkal és két kerámia tartóban szép fehér gyertyákkal lett díszítve. A falat a kápolnaépítő szülők gyermekének, Venczel Antalnak pappá szentelési emlékmiséjén készült dedikált képe és a lauffeni (NSZK) vonatbalesetben elhunyt egykori leányváriak emlékére készült keretes kép (Erdély Jenő munkája) szépítette.

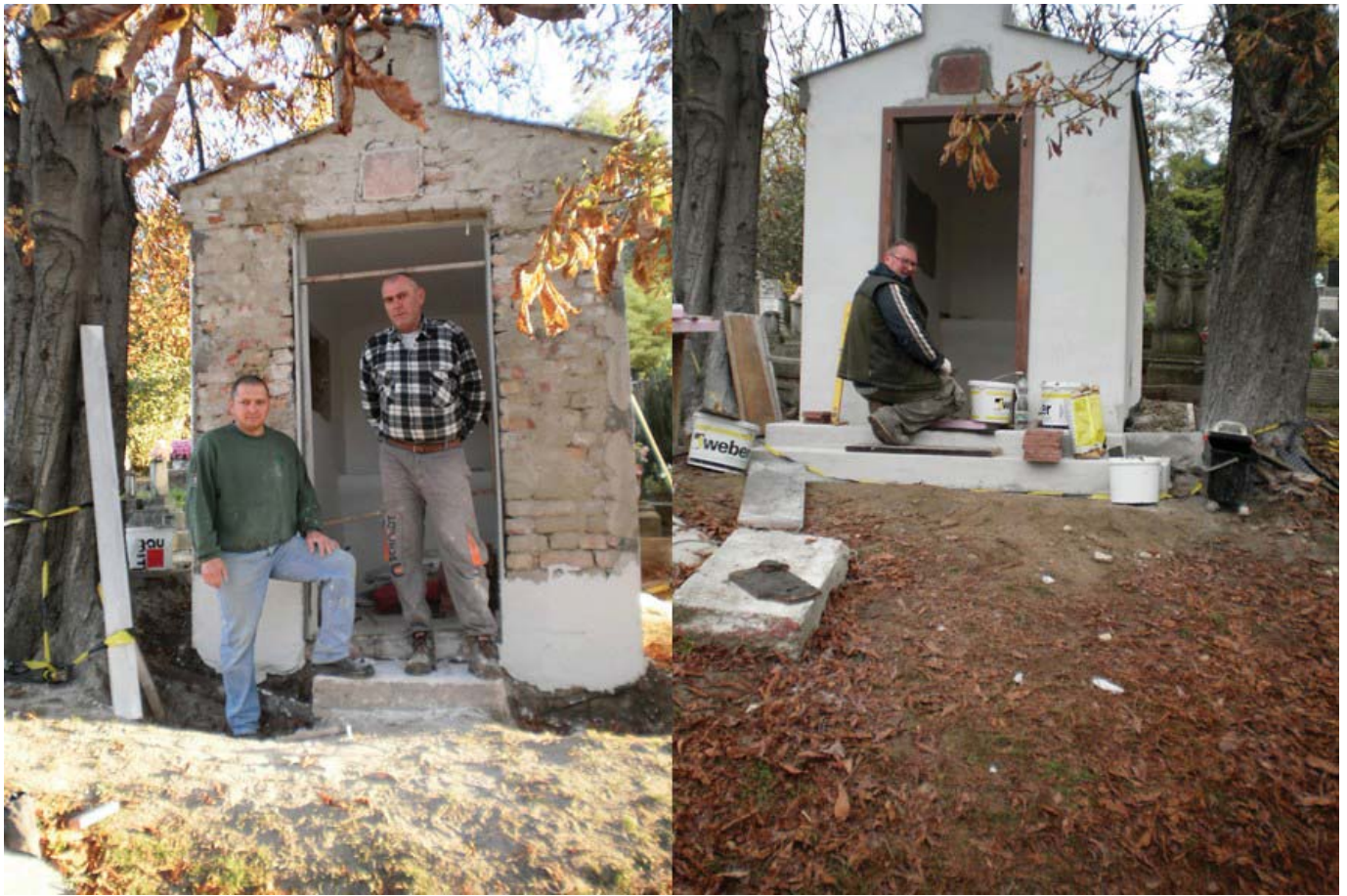
A kápolna 2024-ben lesz 100 éves. Építői, Venczel Antal és Felesége, Szauter Anna Németországba kerültek. Ők a nattheimi temető egykori sírparcellájában nyugszanak, amelyet napjainkra temetői díszparkká alakítottak. Egykori sírjaik helyén pázsit díszlik, nevüket egy márványtáblára vésett névsorban olvashatjuk. A Szent Anna kápolna nevét, a kápolnaépíttető feleség, Szauter Anna keresztnevére emlékeztetve kapta. A centernáriumi évforduló előestéjén szép kegyeleti gesztus is a leányváriaktól e példás közös szépítő igyekezet.

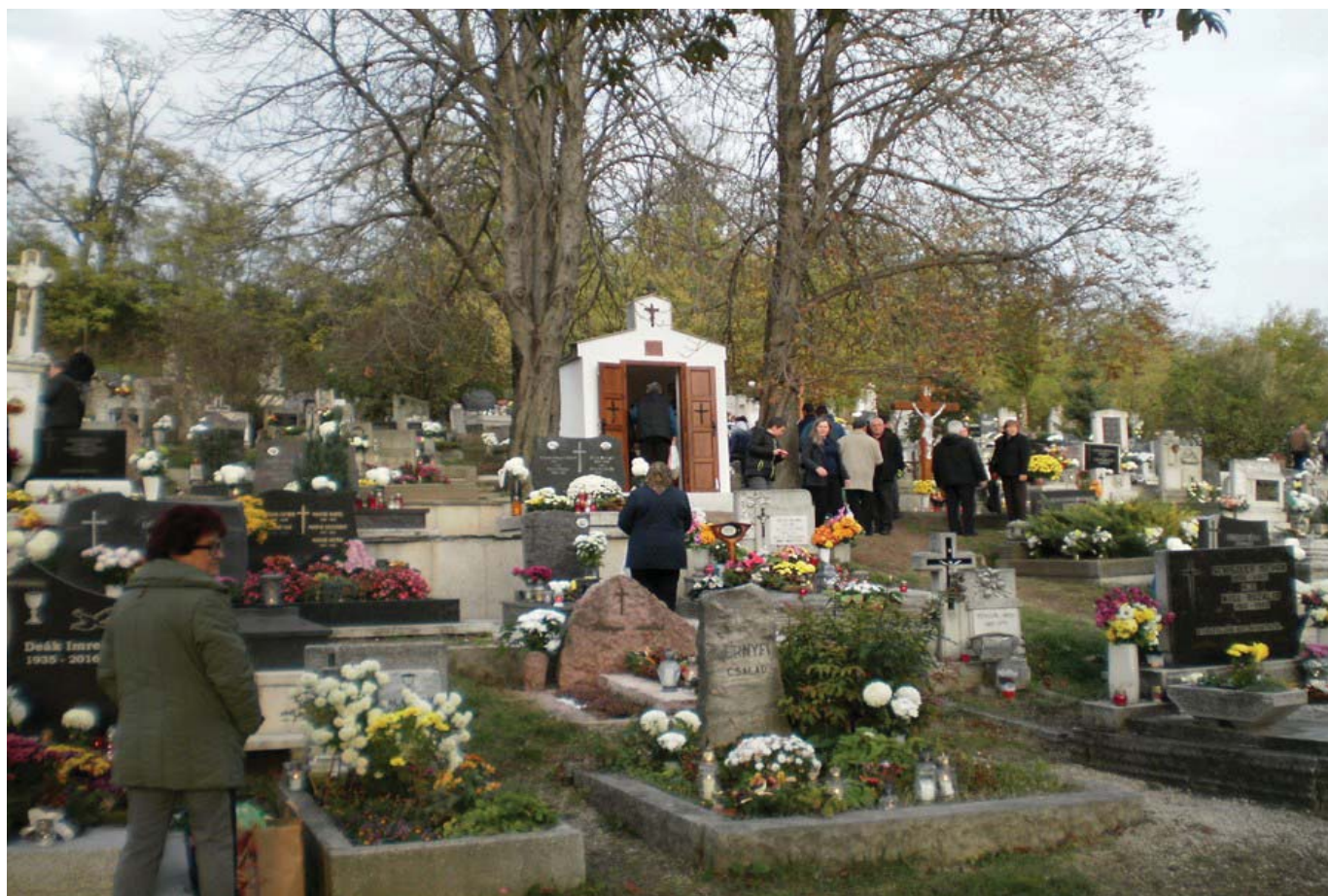
Plébánosunk a halottak napi megemlékezésen a jó Isten áldását kérte mindazokra, akik ennek a nemes szorgoskodásnak résztvevői voltak.

Hálás köszönetet mondunk önzetlen, munkájukért és felajánlásaikért, amellyel lehetővé vált a kápolna felújítása. Bizonyára az elkövetkező években is sokan leszünk, akik vigyázni, óvni fogják kápolnánk szépségét, amelynek falán egy szerény kis márványtábla jelzi: „Felújítva közadakozásból, Leányvár 2017”.

A fényképfelvételek a felújításról készültek.

Leányvár, 2018. február 11.

Dr. Szakmár János

Tavaszi kertindító munkák

A hosszú, téli napok után végre itt a tavasz, reményeink szerint sok napsütéssel és megfelelő csapadékmennyiséggel. Most kezdenek újjáéledni a kertünk növényei és az időben, szakszerűen elvégzett kerti munkákkal elősegíthetjük, hogy egész évben szemet gyönyörködtetve fejlődjenek.

Ha kimegyünk a kertbe és jó alaposan körülnézünk, akkor csak úgy sorakoznak a kerti munkák egymás után.

Metszés:

Kezdjük először a metszéssel, a télen elfagyott, elszáradt növényi részek levágásával! A metszéssel alakítjuk növényeink sorsát az idényben, ezért tartsuk szem előtt, hogy más-más metszési módot kell alkalmazni a gyümölcsfák, a bogyósok, a szőlő, az örökzöldek, a díszfák, a díszcserjék és az évelő lágyszárúak esetében. A 2 centiméter átmérőnél nagyobb metszési felületet kezeljük sebkezelővel (Fagél, Biocera)! Eredményes metszést csak minőségi szerszámokkal lehet végezni (Gardena, Fiskars, Felco).

Gyeplazítás:

A gyepek területen először gereblyézzük össze az őszi faleveleket, majd végezzük el a gyeplazítást! A gyeplazítás lényege, hogy a fű tövét levegőhöz juttassuk. Ez igen látványos fejlődést és szép gyeplet eredményez két-három hét alatt.

Tavaszi lemosó permetezés, növényvédelem:

Közvetlenül a metszési munkák után végezzük el a tavaszi lemosó permetezést az áttelelt rovarok és a gombatelepek ellen, mind a gyümölcsstermő növényeknél, mind a dísznövényeknél! Fontos megjegyezni, hogy a tavaszi lemosó permetezés nem védi meg a növényeket a teljes vegetáció alatt. Tehát ha kártevők és betegségek lépnek fel áprilisban vagy májusban, akkor célzottan, megfelelő növényvédő szerrel újból permetoznünk kell. A növényvédelmi munkát meteorológiai és növényvédelmi előrejelzésekre alapozva végessük el az integrált növényvédelem keretein belül. Ez azt jelenti, hogy az élő környezet működésébe csupán a szükséges mértékben avatkozunk be, így a kártevőket és károsítókat nem teljesen pusztítjuk el, hanem azok egyedszámát csak a kertfenntartás gazdaságossági szintje alá csökkentjük. (Vegesol eReS, Nevikén, Olajos Rézkén, Vektafid A, Bordói lé +Kén)

Tápanyag utánpótlás:

A tápanyag utánpótlásáról se feledkezzünk meg! A gyepek kivételével lássuk el a gyümölcsstermő és dísznövényeinket is hosszú hatástartamú műtrágyával vagy tápoldattal! A műtrágyázásnál figyeljünk, hogy az adott növényekhez a megfelelő összetételű műtrágyát válasszuk, és az adagolásnál feltétlenül kövessük a gyártó utasításait! (Pétisó, Mikramid, Mikromix, Everris Landscaper Pro, Osmocote Exact, Osmocote Pro, Ekote Ornamentals, Nutricote műtrágyák Voldünger, Wuxal, Damisol tápoldatok)

Öntözés:

Kiemelném a növények vízellátását, melynek gyakorisága és mennyisége is fontos. Az elmúlt időszak száraz, aszályos évei egyre több kerttulajdonost győztek meg arról, hogy érdemes automata öntözőrendszert telepíteni, ahhoz, hogy kertjükben egész évben szép és egészséges növények fejlődjenek. Az automata öntözőrendszer, amellyel, hogy egyenletesen juttatja ki a megfelelő vízmennyiséget, víztakarékos megoldás is a hagyományos, locsolótömlős öntözéssel szemben. Az automata öntözőrendszert a gyepek kivételével sövények, dísznövényágások, sziklakertek, erkélyen levő balkonládák öntözésére is ki lehet építeni.

Kertalakítás:

Tavasszal kezdhetjük el megvalósítani a télen megálmodott kertátalakítást vagy teljesen új kert építését. Ha jól terveztünk, akkor kertünk arányos, átlátható, könnyen gondozható, letisztult formában újul meg.

E sorokkal kívánok vidám tavaszi kertészkedést mindenkinek!

Mezős Balázs

kertészmérnök, növényvédelmi szakmérnök

Meghívó

VIII. ERDÉLY JENŐ DALKÖRTALÁLKOZÓ

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves Családját

DALOS RENDEZVÉNYÜNKRE,

melyet *2018. március 17-én,*
szombat **15 órakor**

tartunk a

leányvári Farkas János Művelődési Házban.

Fellépő dalkörök:

Dorog
Máriaalom
Csolnok, Wagenhoffer Kórus
Tokod, Kéknefelejcs Nótakör
Várgesztes
Vértessomló
Leányvár

Daloló zenés délutánunkon
megtisztelő jelenlétére számítunk!

Leányvári Német Nemzetiségi Dalkör
1973 - 2018

Év végi és év eleji judo sikerek

Felnőtt Magyar Kupa – válogató verseny

Jól szerepeltek a leányvári versenyzők a felnőtt válogató versenyen: Oláh Szilárd 2. helyen, Faragó Norbert 3. helyen, Zorics Richárd 7. helyen végzett.

II. osztályú Felnőtt Országos Bajnokság

Jól teljesített az egész csapat. Kiváló eredményt ért el a még junior korú, 48 kg-os súlycsoportban versenyző Veres Kinga, aki minden mérkőzését megnyerve bajnoki címet szerzett.

További egyéni eredmények: Faragó Norbert (66 kg) 2. hely, Szikora Kristóf (100 kg) 2. hely, Vadas Dániel (90 kg) 3. hely, Zorics Richárd (66 kg) 5. hely.

IFI EUJ CUP GYŐR

Szép nemzetközi sikereket értek el versenyzőink az előző év végén az Ifi Európa Kupán.

Egyéni eredmények: Tandi Zsanett (+70 kg) 5. hely, Farkas Szilvia 5. hely, Tandi Alexa (63 kg) 7. hely

A **Női Ifjúsági és Junior Csapatbajnokságon** egyaránt 5. helyezést értek el a leányvári csapat tagjai: Veres Kinga, Bócsa Lotti, Tandi Alexa, Keresztesi Dóra, Tandi Zsanett, Andó Fruzsina és Farkas Szilvia.

A **Diák C korosztály Magyar Bajnokságán** Legény Glória (36 kg) 3. helyen, Csizmadia Szilvia (27 kg) 5. helyen, Veres Nikolett (+45 kg) 5. helyen végzett.

Mikulás kupa

Tokodaltárón rendezték az országos meghívásos Mikulás Kupát, amelyen 32 egyesület 260 versenyzője vett részt. A leányvári versenyzők Diák „D”, Diák „ABC” és serdülő csapat összesítésben két kupát nyertek. A csapatban esztergomi, máriahalmi, kesztölci, piliscsési és leányvári gyerekek versenyeztek, akik együttesen 12 arany, 6 ezüst és 6 bronzérmét szereztek.

Első helyezettek: Csizmadia Szilvia, Veres Nikolett, Legény Glória, Hertlik Nóra, Csillag Virág, Tandi Rebeka, Mészáros Sarolta, Süveges Fanni, Szlovák Mihály, Lencsés Balázs, Horváth Milán és Farkas Attila.

Második helyezettek: Prekup Márton, Eihardt Tamás, Majlerik Jónás, Prekup Barbara, Mészáros Kende és Héjja Márton.

Harmadik helyezettek: Rieder Zsuzsa, Majlerik Krisztián, Tóth Balázs, Kákonyi Gergő, Klányi Jázmin és Klányi Kristóf.

Veres Kinga, Tandi Alexa, Tandi Zsanett és Veres Attila leányvári bírók kiválóan vezették a mérkőzéseket.

Felkészítő edzők: Pfluger Antalné, Keresztesi Zsolt, Faragó Norbert, Szabó Ferenc és Pfluger Antal.

Sikeresen kezdték a 2018. évi versenyeket a leányvári judosok. Az első **felnőtt junior válogató versenyt** Győrben rendezték. Az új súlycsoportban (81 kg) induló Szabó Frigyes a döntőig menetelt, ott a hosszabításban veszített a már több Európa- és világbajnokságon is résztvevő Csoknyai László ellen. Az ifi és junior korú versenyzők kiválóan teljesítettek a felnőttek között.

Egyéni eredmények: Szabó Frigyes 2. hely, Veres Kinga 3. hely, Tandi Zsanett 3. hely, Tandi Alexa 5. hely.

Az **ifjúsági korosztály** versenyzői Győrben léptek tatomira az **első rangsorversenyen**. Kiválóan teljesített Veres Attila, aki a népes mezőnyben a harmadik helyen végzett. A női versenyzők közt Tandi Zsanett a 3. helyen zárt.

Megyei Diákolimpia

A diák versenyzők a 2018-as versenyévet a Megyei Diákolimpián kezdték meg, Oroszlányban, ahol rengeteg éremnek örülhettünk.

Aranyérmes: Csizmadia Szilvia, Legény Glória, Hertlik Nóra, Veres Nikolett, Mészáros Sarolta, Tandi Rebeka, Süveges Fanni, Kara Dominik, Uzsoki Noel, Madarász Hunor, Prekup Attila, Prekup Barbara és Majlerik Jónás.

Ezüstérmes: Kara Bence

Bronzérmes: Hertlik Nóra (serdülőben), Eichard Tamás és Prekup Márton.

A versenyen Tandi Zsanett, Veres Kinga és Veres Attila bíróként közreműködtek.

Felkészítő edzők: Pfluger Antalné, Csillag Zsolt, Fargó Norbert, Szabó Ferenc és Pfluger Antal

Pfluger Antal

Felhívás

Tisztelt Leányváriak!

Kérjük, személyi jövedelemadójuk 1%-ának felajánlásával támogassák a helyi civil szervezeteket!

A Leányvári Beteg Gyermekekért Alapítvány: 18611605 – 1 – 11

A Leányvári Iskoláért Alapítvány: 18609903 – 1 – 11

A Leányvári Óvodáért Alapítvány: 18613889 – 1 – 11

Leányvári Nagycsaládosok Egyesülete: 18613425 – 1 – 11

Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Közhasznú Egyesület: 18617096 – 1 – 11

Anyakönyvi hírek

Elhunyt

Elsik Ferenc (2017. 10.12.)

Horváth Károly (2017. 12. 08.)

id. Vas Lajosné (2017. 12. 16.)

Eipl György (2017. 12. 22.)

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, Eipl György temetésén részt vettek, elkísérték őt utolsó útjára és gyászunkban osztoztak.

Eipl György hozzátartozói

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk a születésnapjukat ünneplő lakosoknak!

Impresszum

Leányvári Újság – Leinwarer Zeitung – Leányvár község lapja – Megjelenik kéthavonta – Lapzártá: minden hónap ötödikén – Kiadja: Piliscsévi Közös Önkormányzati Hivatal Leányvári Kirendeltsége – Sokszorosítás: FÉBÉ Kft. – Megjelenik 270 példányban – Főszerkesztő: Misik Hajnalka – Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban – Hirdetések árai: egy oldal 12.000 Ft + Áfa, fél oldal 6.000 Ft + Áfa, negyed oldal 3.000 Ft + Áfa. Lakossági apróhirdetések közzététele ingyenes. Tördelés: Mihelik István
Elérhetőség: leanyvariujtsag@freemail.hu. Észrevételeiket, kérdéseiket a Polgármesteri Hivatalban elhelyezett gyűjtőládán, valamint a Leányvári Újság e-mail címén keresztül juttathatják el a szerkesztőségnek.

ISSN 2060-4874